

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის

KA060106687494616

ბრძანება Nი-318

ქ. თბილისი

27 / ივნისი / 2016 წ.

შპს „ბონდი-2009“-ს ასფალტის ქარხნის მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე (ასფალტის წარმოება) ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის დამტკიცების შესახებ

„გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტისა და ამავე მუხლის მე-4 პუნქტის საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. დამტკიცდეს ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიის არქიტექტურისა და ურბანული დაგეგმარების სამსახურის მიერ ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით წარმოდგენილ შპს „ბონდი-2009“-ს ასფალტის ქარხნის მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე (ასფალტის წარმოება) ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა №33; 27.06.2016წ (ქ. ბათუმი დასახლება მეჯინისწყალი);
2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. შპს „ბონდი-2009“-მ უზრუნველყოს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით №33; 27.06.2016წ. გათვალისწინებული პირობების შესრულება;
4. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „ბონდი-2009“-ს;
5. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „ბონდი-2009“-ს მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
6. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოში - საქართველოს მთავრობაში (თბილისი, ინგოროყვას ქუჩა №7) ან თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. №6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

მინისტრი

გიგლა აგულაშვილი

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების
დაცვის სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL AND NATURAL RESOURCES PROTECTION OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი, გულუას ქ. 6, ტელ: 272-72-00, 272-72-20 ფაქსი: 272-72-37

ეკოლოგიური ექსპერტიზის

დასკვნა პროექტზე

№33

27 ივნისი 2016წ.

I. საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება – ასფალტის ქარხნის მშენებლობა და ექსპლუატაცია (ასფალტის წარმოება)
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი – შპს „ბონდი-2009“. საქართველო, ბათუმი, ასათიანის ქ. #100
3. საქმიანობის განხორციელების ადგილმდებარეობა – ქალაქი ბათუმი, დასახლება მეჯინისწყალი
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 13.06.2016 წ.
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – შპს „ეკოლცენტრი“

II. ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებები

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით, ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიის არქიტექტურისა და ურბანული დაგეგმარების სამსახურის მიერ, ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილია შპს „ბონდი-2009“-ს ასფალტის ქარხნის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის (ასფალტის წარმოება) გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში.

ტერიტორია მდებარეობს ქ. ბათუმის სამხრეთ-აღმოსავლეთით, მეჯინისწყლის დასახლებაში, დაბლობ ზედაპირზე, მდ. მდ. ჭოროხსა და მეჯინისწყალს შორის, შემდეგ მისამართზე - ქ. ბათუმი მეჯინისწყლის დასახლება. საქმიანობა დაგეგმილია შპს „ბონდი-2009“-ს არასასოფლო სამეურნეო დანიშნულების მიწაზე, საერთო ფართობით 8969.00 მ². ნაკვეთის საკადასტრო კოდია 05.32.10.717. დასავლეთიდან საწარმოს უშუალოდ ესაზღვრება მეჯინისწყლის სამრეწველო ზონაში მისასვლელი გრუნტის გზა, ხოლო ყველა სხვა მხრიდან სამრეწველო ზონის სხვადასხვა დანიშნულების (უმეტესად სამშენებლო მასალების - ფხვიერი ინერტული მასალები, ბლოკი, ბეტონი და რკინა-ბეტონის კონსტრუქციები) საწარმოთა საამქროები, ნაგებობები და დანადგარები. მანძილი უახლოეს დასახლებულ პუნქტამდე შეადგენს 150 მ-ს.

ზედაპირული წყლების მუდმივი წყალსადინარი გამოკვლეულ ტერიტორიაზე და მის უშუალო სიახლოვეში არ არის. საწარმოს ჩრდილოეთით, ჩრდილო-დასავლეთისაკენ მიედინება მდ. მეჯინისწყალი, ხოლო სამხრეთით იგივე მიმართულების მდ. ჭოროხის დატოტვილი ნაკადი და განიერი ჭალაა. მანძილი ორივე წყალსადინარამდე 0.7-0.8 კმ-ს შეადგენს.

როგორც გზშ-ს ანგარიშშია აღნიშნული საწარმოსათვის შერჩეული ტერიტორია წარმოადგენს ხელსაყრელ ადგილს ასფალტის წარმოებისათვის, რადგან აღნიშნული ტერიტორია წარმოადგენს სამრეწველო ზონას. აღნიშნულ ტერიტორიაზე არსებობს ყველა ის ინფრასტრუქტურა (დენი, წყალი, ბუნებრივი აირი, გზა), რაც საჭიროა ასეთი ტიპის საწარმოებისათვის.

ვინაიდან საწარმოს განთავსების ტერიტორიის ადგილმდებარეობა განსაზღვრავს ნედლეულის, საწარმოო ნარჩენების და მზა პროდუქციის ტრანსპორტირების ხარჯების ოპტიმიზაციის შესაძლებლობას, ასევე საწარმოსათვის შერჩეული ტერიტორია წარმოადგენს მის საკუთრებას, ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე და იმის გათვალისწინებით, რომ აჭარის ტერიტორიაზე ასფალტის ქარხნის განთავსებისათვის სამრეწველო ზონების ადგილები მცირეა, შეირჩა აღნიშნული ტერიტორია.

ინვესტორის მიერ შერჩეული დანადგარი და ტექნოლოგია წარმოადგენს ევროსტანდარტებით დამზადებულ დანადგარს, რომელსაც გააჩნია თანამედროვე მტვერდამჭერი სისტემა – სამსაფეხურიანი გამწმენდი სისტემა.

ქარხნის ფუნქციონირების დაწყება იგეგმება 2016 წელს. საწარმოში დამონტაჟდება უკრაინული წარმოების “KDM 20163” დანადგარი, რომლის წარმადობაა 80 ტ/სთ. დანადგარი მუშაობს ბუნებრივ აირზე.

მოხმარებული ნედლეულია სახეობები და რაოდენობებია: ქვიშა 84900 ტ/წელ; ღორღი 66750 ტ/წელ; მინერალური ფხვნილი 10800 ტ/წელ; ბიტუმი 8650 ტ/წელ;

გზშ-ს ანგარიშის თანახმად ინფორმაციის შესაგროვებლად და ტერიტორიის ფიზიკურ-გეოგრაფიული, გეოლოგიური, ჰიდროგეოლოგიური და საინჟინრო-გეოლოგიური პირობების შეფასების მიზნით შესრულდა შესაბამისი საველე კვლევები. საერთო გეოეკოლოგიური შეფასების მიზნით დეტალურად დათვალიერებულია საწარმოს ეზო და მისი მომიჯნავე ადგილები, გეოლოგიური ჭრილების დასადგენად გამოკვლეულ ტერიტორიაზე მოხდა არსებული ბუნებრივი და ხელოვნური გამიშვლებების აღწერა, ხოლო გრუნტების აღებულ ნიმუშებზე ადგილზე ჩატარდა შესაბამისი საველე კვლევები. გამოყენებული იქნა ასევე გეოლოგიური საპროექტო ორგანიზაციების მასალები და ჰიდრომეტეოროლოგიური ცნობარები, აგრეთვე საქართველოში ამჟამად მოქმედი ნორმატიული დოკუმენტები. შესაბამისად გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილია ტერიტორიის გეომორფოლოგია, გეოლოგიური აგებულება და ჰიდროგეოლოგიური პირობები, საინჟინრო-გეოლოგიური პირობები, სეისმურობა, კლიმატურ-მეტეოროლოგიური პირობები, ჰიდროლოგია, ბიომრავალფეროვნება, ნიადაგები და სხვა.

გზშ-ს ანგარიშის თანახმად, ასფალტის დანადგარი განკუთვნილია სხვადასხვა ასფალტბეტონის ნარევის მოსამზადებლად, რაც შეიძლება გამოყენებულ იქნას საავტომობილო გზის მშენებლობაში.

საწარმოს საპროექტო (80 ტ/სთ) სიმძლავრით ფუნქციონირების შემთხვევაში და წელიწადში 260 სამუშაო დღის და დღეში 8 საათიანი მუშაობის რეჟიმის პირობებში, საწარმო წელიწადში გამოუშვებს 166400 ტონა ასფალტს, რომელთა შორის ნახევარი იქნება II მარკის, "ზ" ტიპის ცხელი, წვრილმარცვლოვანი, მკვრივი ასფალტბეტონი საავტომობილო გზის საფარის ზედა ფენის მოსაწყობად, ხოლო მეორე ნახევარი იქნება II მარკის, ცხელი, წვრილმარცვლოვანი, ფორიანი ასფალტბეტონი საავტომობილო გზის საფარის ქვედა ფენის მოსაწყობად.

საწარმოში ინერტული მასალები (ქვიშა, ღორღი) შემოვა ავტომანქანების საშუალებით და იყრება ინერტული მასალების საწყობში. ქვიშა-ღორღოვანი მასალების საწყობიდან ინერტული მასალები იყრება ასფალტბეტონის ქარხნის მიმღებ ბუნკერში, საიდანაც ის ლენტური ტრანსპორტით გადადის ინერტული მასალების საშრობ დოლში. საშრობ დოლში ხდება მასალების დაქუცმაცება. ამ პროცესს თან სდევს მტვრის მნიშვნელოვანი რაოდენობით წარმოქმნა. მტვერდამჭერებით (ციკლონი) გამოცალკევებული მინერალური მტვერი გადაიტანება სპეციალურ საცავში, საიდანაც ისევ მიეწოდება შემრევ მოწყობილობას. აღნიშნულ მტვერდამჭერ სისტემაში ასევე ხდება ფილერების საცავებიდან გამოყოფილი მტვერი. გაცხელებული და გამომშრალი მასალა მიეწოდება ცხავებზე, სადაც ხდება მათი ფრაქციებად დაყოფა. შემდგომ, სპეციალურ სასწორებზე წარმოებს მასალის დოზირება წინასწარ მოცემული რეცეპტის მიხედვით და აწონილი მასალა იყრება ამრევ ბუნკერში, სადაც მიეწოდება წინასწარ გაუწყლოებული და მუშა ტემპერატურამდე გაცხელებული ბიტუმი. არევის პროცესის დასრულების შემდეგ

პროდუქცია გადადის ჩასატვირთ-განსატვირთ ბუნკერში, საიდანაც მზა პროდუქცია ავტოტრანსპორტით მიეწოდება მომხმარებელს.

ბიტუმის საწარმოში შემოტანა მოხდება ავტოცისტერნებით და ისხმევა ლითონის 6 ცალ (თითოეული 30 ტონა მოცულობის) ბიტუმის მიწისზედა საცავებში, სადაც ბიტუმის გაცხელება ხდება ერთ-ერთ საცავში დამონტაჟებულ ბუნებრივ აირზე (30 მ³/სთ) მომუშავე დანადგარით. ბიტუმის მუშა ტემპერატურამდე გაცხელება ხორციელდება მაქსიმუმ 1 რეზერვუარში, საიდანაც ბიტუმი გადაიტვირთება ასფალტის წარმოების დანადგარში.

ბიტუმის საცავები დამონტაჟებულია ბეტონის საძირკვლებზე და მათი განთავსების ტერიტორია შემოზღვრულია, რომ მათი ავარიული დაღვრის შემთხვევაში არ მოხდეს მისი დიდ ტერიტორიაზე გავრცელება და ასევე მისი რეზერვუარში უკან დაბრუნების გამარტივების მიზნით. ასევე ბიტუმის გაცხელებისათვის და ტრანსპორტირებისათვის დამონტაჟებული იქნება ზეთის გამაცხელებელი დანადგარი, რომელიც აგრეთვე იმუშავებს ბუნებრივ აირზე.

დაგეგმილი საქმიანობის უზრუნველყოფა სანედლეულ რესურსებით, ელექტროენერგიით, წყალსადენით და კავშირგაბმულობის საშუალებებით ხორციელდება არსებული სამომხმარებლო ქსელებიდან.

დოკუმენტებში შეფასებულია ობიექტის ფუნქციონირებით გამოწვეული ზეგავლენა ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე, კერძოდ, იდენტიფიცირებულია მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროები და განსაზღვრულია მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის პარამეტრები;

გარემოს უმთავრესი დაბინძურების წყაროებია:

- “KDM 20163” ფირმის ასფალტის დანადგარი;
- ბიტუმის საცავები;
- ბიტუმის გამაცხელებელი და სახარში დანადგარი;
- ბიტუმის ტრანსპორტირების და გაცხელების ზეთის გამაცხელებელი;
- ქვიშის ავტოთვითმცლელიებიდან ჩამოცლა და დასაწყობება;
- ღორღის ავტოთვითმცლელიებიდან ჩამოცლა და დასაწყობება;
- ინერტული მასალების ასფალტის ქარხნის ბუნკერებში ჩაყრა;
- ინერტული მასალების ლენტური ტრანსპორტიორით გადაადგილება;
- მინერალური ფხვნილის (ფილერი) მიღება სილოსში.

ობიექტის ექსპლუატაციის შედეგად ატმოსფერულ ჰაერში გაიფრქვევა არაორგანული მტვერი, ნახშირწყალბადები, აზოტის დიოქსიდი, ნახშირბადის მონოოქსიდი;

საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის №408 დადგენილებაში მოყვანილი საანგარიშო მეთოდის შესაბამისად განხორციელებული მავნე ნივთიერებათა გაზნევის ანგარიშის თანახმად, ობიექტის ექსპლუატაციის შედეგად ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა კონცენტრაცია არ აჭარბებს ნორმით დადგენილ შესაბამის მნიშვნელობებს ობიექტიდან უახლოეს დასახლებულ პუნქტთან მიმართებაში (150 მ), ამიტომ მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების

მიღებული რაოდენობები კვალიფიცირდება, როგორც ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევები.

“KDM 20163” ფირმის ასფალტის დანადგარი აღჭურვილია მტვრის გამწმენდი სამსაფეხურიანი სისტემით:

I საფეხური - ცენტრიდანული ციკლონი ეფექტურობით 20 - 40 %;

II საფეხური - ჯგუფური ციკლონი CQH (6 ცალი) ეფექტურობით 92-98 %;

III საფეხური სველი მტვერდამჭერი სკრუბერი (Вентури) ეფექტურობით 96 %.

საწარმოს საქმიანობისათვის წყლის გამოყენება გათვალისწინებულია სასმელ-სამეურნეო მიზნებისათვის, ხანძარსაწინააღმდეგო მიზნებისათვის და ტექნოლოგიურ ციკლში - სველ მტვერდამჭერში, რომელშიც ბრუნვით სისტემაშია.

საწარმოს სასმელ-სამეურნეო დანიშნულების წყალმომარაგება მოხდება საწარმოს ტერიტორიაზე არსებული არტეზიული ჭიდან, რომელზედაც გაცემულია შესაბამისი ლიცენზია. სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებისათვის საჭირო წყლის რაოდენობა დაკავშირებულია პერსონალის რაოდენობაზე. ვინაიდან მომსახურე პერსონალის რაოდენობა იქნება 12 კაცი, აღნიშნულის გათვალისწინებით წლის განმავლობაში საჭირო სასმელ-სამეურნეო დანიშნულების წყლის რაოდენობა იქნება 104,4 მ³/წელ.

საწარმოს საქმიანობის დროს ტექნოლოგიურ პროცესში წყალი გამოიყენება სველ მტვერდამჭერში, რომლის ხარჯი საათში შეადგენს 20 მ³-ს. აღნიშნული წყალი ბრუნვით სისტემაშია და აქედან გამომდინარე მისი წლიური ხარჯი გაითვლება აორთქლების სახით წარმოქმნილ დანაკარგებთან, რაც შეადგენს 520 მ³/წელ. აღნიშნული წყლის აღება ხორციელდება საწარმოს ტერიტორიაზე არსებული არტეზიული ჭიდან.

საყოფაცხოვრებო-სამეურნეო წყლების ჩაშვება განხორციელდება ბეტონის ამოსაწმენდ ორმოში.

სანიაღვრე წყლები შეიძლება ჩაითვალოს პირობითად სუფთად და ისინი ჩაედინება სანიაღვრე არხებში.

საწარმოს საქმიანობისას ადგილი აქვს შემდეგი სახის სამრეწველო ნარჩენების წარმოქმნას:

- საბურავები, რეზინის და სხვა პოლიმერული ნარჩენები;
- ნახმარი აკუმულატორები;
- მეტალური ნარჩენები;

საწარმოში საყოფაცხოვრებო ნარჩენების შეგროვება, სეპარაცია და განთავსება მოხდება სპეციალურ სტაციონალურ კონტეინერებში. საყოფაცხოვრებო ნარჩენების გატანა განხორციელდება ადგილობრივი დასუფთავების სამსახურის მიერ ხელშეკრულების პირობების გათვალისწინებით.

ნარჩენების კონტეინერებისათვის მოეწყობა ბეტონის საფარის მოედნები და სადრენაჟო სისტემები დაბინძურებული სანიაღვრე წყლების შეგროვებისათვის.

საყოფაცხოვრებო ნარჩენების წლიური რაოდენობა არ აღემატება 8,76 მ³-ს.

მეტალური ნარჩენების (ჯართის) განთავსებისათვის გამოყოფილია სპეციალური ადგილები და დაგროვების შესაბამისად ბარდება ჯართის მიმღებ ორგანიზაციებს.

სახიფათი და სხვა პოლიმერული ნარჩენები ნარჩენების გატანა მოხდება შესაბამისი ნებართვის მქონე ორგანიზაციების მიერ.

როგორც გზშ-ს ანგარიშშია წარმოდგენილი წინასწარი გათვლების მიხედვით საწარმოს ფუნქციონირების შედეგად ხმაურის დონე ახლომდებარე მოსახლეობისათვის არ აღემატება ნორმირებულ სიდიდეს.

გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილია საქმიანობის შედეგად შესაძლო ავარიული სიტუაციების აღბათობის განსაზღვრა და მათი მოსალოდნელი შედეგების ანალიზი, ავარიულ სიტუაციაზე რეაგირებისა და მოქმედების გეგმა, ხანძარსაწინააღმდეგო ღონისძიებები.

გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილია გარემოზე ნეგატიური ზემოქმედების შერბილების ღონისძიებათა გეგმა. წარმოდგენილია საქმიანობის გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის ჩატარების შედეგად ექსპერტების მიერ გამოვლენილი პირობები საფუძვლად უდევს წინამდებარე დასკვნის III თავს.

III. პირობები

საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულია

1. საწარმოს ექსპლუატაცია უზრუნველყოს წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის, ანგარიშში წარმოდგენილი ტექნოლოგიური სქემის, მონიტორინგის გეგმის, შემარბილებელი ღონისძიებებისა და ვალდებულებების, დასკვნებისა და რეკომენდაციების შესაბამისად;
2. უზრუნველყოს "ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტში" წარმოდგენილი გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროების, ასევე აირმტვერდამჭერი მოწყობილობების პარამეტრების დაცვა და შესაბამისად, დადგენილი ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების შესრულება;
3. უზრუნველყოს ჰაერის ხარისხის მონიტორინგის წარმოება როგორც საწარმოს ტერიტორიაზე, ისე უახლოეს დასახლებულ პუნქტთან შესაბამისი კანონმდებლობით დადგენილი წესით;
4. წარმოადგინოს ნარჩენების მართვის გეგმა, რომელიც შესაბამისობაში იქნება საქართველოს კანონის „ნარჩენების მართვის კოდექსი“-სა და საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2015 წლის 4 აგვისტოს #211 ბრძანებით დამტკიცებული „კომპანიის ნარჩენების მართვის გეგმის განხილვისა და შეთანხმების წესი“-ს მოთხოვნებთან;
5. საწარმოს სრული დატვირთვით მუშაობის დროს უზრუნველყოს ხმაურის დონის მონიტორინგის წარმოება თვეში ერთხელ საწარმოდან უახლოესი დასახლების საზღვარზე და შესაბამისი მონაცემების აღრიცხვა. ნორმის გადაჭარბების შემთხვევაში უზრუნველყოს შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების განხორციელება ხმაურის დონის ნორმასთან შესაბამისობაში მოსაყვანად;
6. დასახლებული პუნქტის სიახლოვის გათვალისწინებით უზრუნველყოს საწარმოს შიდა და მიმდებარე ტერიტორიის გამწვანება;
7. საწარმოს ექსპლუატაციაში გაშვების შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობოს საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს;
8. ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში დასკვნის გადაცემა განახორციელოს „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით;

შენიშვნა: გზშ-ს ანგარიშში მითითებული ყველა შემარბილებელი ღონისძიებების ასევე დასკვნებისა და რეკომენდაციების შესრულების და მონიტორინგის განხორციელების ვალდებულება ეკისრება საქმიანობის განმახორციელებელს.

